2026/1450

29.6.2026

ROZHODNUTÍ RADY (SZBP) 2026/1450

ze dne 26. června 2026

o podpoře Unie usilující o dosažení univerzální platnosti a účinné provádění Mezinárodní úmluvy o potlačování činů jaderného terorismu

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na čl. 28 odst. 1 a čl. 31 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 12. prosince 2003 přijala Evropská rada Strategii EU proti šíření zbraní hromadného ničení (dále jen „strategie“), v níž se uvádí, že nešíření, odzbrojení a kontrola zbraní mohou zásadním způsobem přispět k celosvětovému boji proti terorismu tím, že sníží riziko přístupu nestátních subjektů ke zbraním hromadného ničení a radioaktivním materiálům a jejich nosičům. Kapitola III strategie obsahuje výčet opatření k boji proti tomuto šíření, která je třeba přijmout v Unii i ve třetích zemích.

(2) Unie strategii aktivně provádí a uvádí v účinnost opatření uvedená v kapitole III strategie, zejména prostřednictvím úsilí o dosažení univerzální platnosti a v případě potřeby posílení hlavních smluv, dohod a ověřovacích opatřeních týkajících se odzbrojení a nešíření, jakož i uvolňováním finančních zdrojů na podporu některých projektů řízených mnohostrannými institucemi, jako jsou Úřad Organizace spojených národů (OSN) pro drogy a kriminalitu a Úřad OSN pro boj proti terorismu.

(3) Dne 13. dubna 2005 přijalo Valné shromáždění OSN Mezinárodní úmluvu o potlačování činů jaderného terorismu, která byla dne 14. září 2005 otevřena k podpisu.

(4) Generální tajemník OSN ve svém programu pro odzbrojení nazvaném „Zajištění naší společné budoucnosti“, který byl zahájen dne 24. května 2018, uvedl, že jaderná rizika jsou nepřijatelná a dále narůstají.

(5) Dne 10. prosince 2018 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2018/1939 ([1]).

(6) Dne 7. června 2021 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2021/919 ([2]), kterým se mění rozhodnutí (SZBP) 2018/1939 a prodlužuje jeho provádění do 30. listopadu 2022 vzhledem k přetrvávajícím výzvám v důsledku pandemie COVID-19.

(7) Dne 8. listopadu 2022 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2022/2185 ([3]), kterým se mění rozhodnutí (SZBP) 2018/1939 a dále prodlužuje jeho provádění do 30. června 2023 vzhledem k pokračujícímu zpoždění v provádění projektových činností podle rozhodnutí (SZBP) 2018/1939 z důvodu dopadu pandemie COVID-19.

(8) Strategický kompas pro bezpečnost a obranu z roku 2022 poukazuje na trvající hrozbu šíření zbraní hromadného ničení a způsoby jejich dodávání a vyjadřuje cíl Unie podporovat konkrétní akce sledující cíle podporující odzbrojování, nešíření a kontrolu zbraní. Strategický kompas rovněž zmiňuje nadnárodní hrozby terorismu jako neustálou výzvu a odhodlání Unie posílit svou reakceschopnost s cílem lépe předcházet terorismu a bojovat proti němu.

([1]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2018/1939 ze dne 10. prosince 2018 o podpoře Unie usilující o dosažení univerzální platnosti a účinné provádění Mezinárodní úmluvy o potlačování činů jaderného terorismu (Úř. věst. L 314, 11.12.2018, s. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/1939/oj).

([2]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2021/919 ze dne 7. června 2021, kterým se mění rozhodnutí (SZBP) 2018/1939 o podpoře Unie usilující o dosažení univerzální platnosti a účinné provádění Mezinárodní úmluvy o potlačování činů jaderného terorismu (Úř. věst. L 201, 8.6.2021, s. 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/919/oj).

([3]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/2185 ze dne 8. listopadu 2022, kterým se mění rozhodnutí (SZBP) 2018/1939 o podpoře Unie usilující o dosažení univerzální platnosti a účinné provádění Mezinárodní úmluvy o potlačování činů jaderného terorismu (Úř. věst. L 288, 9.11.2022, s. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/2185/oj).

(9) Dne 19. června 2023 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2023/1187 ([4]).

(10) Platnost rozhodnutí (SZBO) 2023/1187 má skončit dnem 30. června 2026. Rada by proto měla toto rozhodnutí přijmout s cílem pokračovat v provádění strategie, Globální strategie zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie a Strategického kompasu pro bezpečnost a obranu.

(11) Technickým prováděním tohoto rozhodnutí by měly být pověřeny Úřad OSN pro drogy a kriminalitu a Středisko OSN pro boj proti terorismu při Úřadu OSN pro boj proti terorismu.

(12) Toto rozhodnutí by mělo být prováděno v souladu s finanční a správní rámcovou dohodou uzavřenou mezi Evropskou komisí a OSN, jež se týká správy finančních příspěvků Unie na programy nebo projekty spravované OSN,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

1. Za účelem provádění Strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení, Globální strategie zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie a Strategického kompasu pro bezpečnost a obranu Unie nadále podporuje dosažení univerzální platnosti a účinné provádění Mezinárodní úmluvy o potlačování činů jaderného terorismu („úmluva ICSANT“) prostřednictvím operativního opatření (dále jen „opatření“).

2. Cílem opatření je:

a) zvýšit počet států, jež zahájí postupy s cílem stát se smluvní stranou úmluvy ICSANT, a zlepšit informovanost o této úmluvě a obeznámenost s ní mezi příjemci, jako jsou vnitrostátní tvůrci politik a subjekty s rozhodovací pravomocí, a na mezinárodních fórech;

b) zlepšit vnitrostátní právní předpisy a posílit kapacity úředníků v oblasti trestního soudnictví a dalších vnitrostátních zúčastněných stran v přijímajících zemích, pokud jde o vyšetřování, stíhání a rozhodování v případech, v nichž je úmluva ICSANT relevantním prvkem;

c) posílit politiky, praxe a postupy umožňující předcházet hrozbám ze strany nestátních aktérů, včetně teroristů, kteří pořizují, mají v držení nebo používají jaderné či jiné radioaktivní materiály, a tyto hrozby odhalovat a reagovat na ně;

d) zlepšit znalost a pochopení hrozby radiologického a jaderného terorismu a jiných trestných činností, při nichž se využívají jaderné nebo jiné radioaktivní materiály;

e) posílit vnitrostátní a mezinárodní spolupráci v rámci stran úmluvy a mezi nimi, včetně výměny informací, zaměřenou na navržení a přijetí účinných a praktických opatření v zájmu účinného provádění úmluvy ICSANT.

3. Podrobný popis opatření je obsažen v příloze.

Článek 2

1. Za provádění tohoto rozhodnutí odpovídá vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen „vysoký představitel“).

2. Technickým prováděním opatření jsou pověřeny Úřad Organizace spojených národů (OAN) pro drogy a kriminalitu a Úřad OSN pro boj proti terorismu.

3. Úřad OSN pro drogy a kriminalitu a Úřad OSN pro boj proti terorismu tento úkol plní pod dohledem vysokého představitele. Za tímto účelem uzavře vysoký představitel s Úřadem OSN pro drogy a kriminalitu a s Úřadem OSN pro boj proti terorismu nezbytná ujednání.

([4]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2023/1187 ze dne 19. června 2023 o podpoře Unie usilující o dosažení univerzální platnosti a účinné provádění Mezinárodní úmluvy o potlačování činů jaderného terorismu (Úř. věst. L 157, 20.6.2023, s. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1187/oj).

Článek 3

1. Finanční referenční částka na provádění opatření činí 2 000 000,02 EUR (dále jen „výdaje“).

2. Výdaje jsou spravovány v souladu s pravidly a postupy, kterými se řídí souhrnný rozpočet Unie.

3. Na řádnou správu výdajů dohlíží Komise. Za tímto účelem uzavře s Úřadem OSN pro drogy a kriminalitu a se Střediskem OSN pro boj proti terorismu dohody o příspěvku. Dohody o příspěvku musí obsahovat ustanovení o tom, že Úřad OSN pro drogy a kriminalitu a Úřad OSN pro boj proti terorismu zajistí viditelnost příspěvku Unie úměrnou jeho výši.

4. Komise usiluje o uzavření dohod uvedených v odstavci 3 co nejdříve po dni vstupu tohoto rozhodnutí v platnost. Informuje Radu o veškerých obtížích s tím spojených a o dni uzavření uvedených dohod.

Článek 4

1. Vysoký představitel informuje Radu o provádění tohoto rozhodnutí na základě pravidelných zpráv, které vypracují Úřad OSN pro drogy a kriminalitu a Úřad OSN pro boj proti terorismu. Rada na základě těchto zpráv provádí hodnocení.

2. Komise informuje o finančních aspektech provádění opatření.

Článek 5

1. Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

2. Toto rozhodnutí pozbývá platnosti 36 měsíců ode dne uzavření dohody podle čl. 3 odst. 3. Pozbývá však platnosti šest měsíců ode dne svého vstupu v platnost, nebude-li uvedená dohoda v této lhůtě uzavřena.

V Lucemburku dne 26. června 2026.

Za Radu

předseda

M. DAMIANOS

PŘÍLOHA

PROJEKTOVÝ DOKUMENT

Podpora Unie usilující o dosažení univerzální platnosti a účinné provádění Mezinárodní úmluvy o potlačování činů jaderného terorismu

Souvislosti

Přijetí Mezinárodní úmluvy o potlačování činů jaderného terorismu (dále jen „úmluva ICSANT“) Valným shromážděním OSN v roce 2005 představovalo významný milník v posilování mezinárodního právního rámce pro jaderné zabezpečení. K březnu 2026 přistoupilo k této úmluvě 127 smluvních stran.

Úmluva ICSANT je jedním z 19 mezinárodních právních nástrojů pro boj proti terorismu. V zájmu mezinárodního míru a bezpečnosti je zásadně důležité účinně předcházet teroristickému nebo jinému trestnému jednání souvisejícímu s jadernými nebo jinými radioaktivními materiály a proti takovému jednání bojovat. Přistoupení k úmluvě je pouze prvním nezbytným krokem, zásadní význam má i její účinné provádění (po stránce legislativní i technické). Úmluva ICSANT vyžaduje přijetí vnitrostátních prováděcích právních předpisů, které zajistí, že všechny povinnosti stanovené v úmluvě budou odpovídajícím způsobem provedeny ve vnitrostátním právu. Tím je zajištěno komplexní právní pokrytí trestných činů souvisejících s jadernými nebo jinými radioaktivními materiály, včetně teroristických činů, jakož i mechanismy pro předcházení takovému jednání, jeho odhalování a reakci na něj. Úmluva má zásadní význam pro posílení mezinárodní struktury jaderného zabezpečení, přičemž cíl, jímž je dosáhnout všeobecného přistoupení k úmluvě, vyžaduje trvalé úsilí, díky němuž se zajistí, aby pro údajné pachatele neexistovala nestřežená útočiště.

V této souvislosti představuje první a druhý projekt na podporu univerzální platnosti a účinného provádění úmluvy ICSANT (leden 2019 až červen 2023 a červenec 2023 až červen 2026) významné mnohostranné bezpečnostní partnerství mezi Evropskou unií a Organizací spojených národů, které slouží k řešení hrozby jaderného terorismu a jiného trestného jednání souvisejícího s jadernými nebo jinými radioaktivními materiály.

K prevenci, odhalování a potlačování trestného jednání souvisejícího s jadernými nebo jinými radioaktivními materiály, kterého se dopouštějí nestátní aktéři, je zapotřebí pevný vnitrostátní právní rámec, jehož klíčovým základem je úmluva ICSANT. Její univerzální platnost a účinné provádění jsou pro mezinárodní společenství i nadále vysokou prioritou.

Odůvodnění projektu

Úmluva ICSANT má i dvacet let po svém přijetí nadále obrovský význam nejen pro státy, které disponují jaderným materiálem nebo programy zaměřenými na jadernou energii, ale i pro všechny ostatní země, neboť se vztahuje na celou škálu radioaktivních materiálů běžně používaných v lékařství, průmyslu, zemědělství a výzkumu. Z této široké oblasti působnosti jasně vyplývá, že žádný stát není uchráněn před riziky spojenými s případným zneužitím těchto materiálů. Z tohoto důvodu je nezbytné pokračovat v prosazování a podpoře univerzální platnosti úmluvy a klást velký důraz na její účinné provádění. V zájmu posílení celosvětového jaderného zabezpečení je i nadále klíčové poukazovat na konkrétní přínosy jak přistoupení k úmluvě, tak i jejího účinného provádění. V tomto ohledu budou Evropská unie a Organizace spojených národů opět spolupracovat na novém projektu s názvem *Podpora usilující o dosažení univerzální platnosti a účinné provádění Mezinárodní úmluvy o potlačování činů jaderného terorismu*, kterým se dále posílí společné úsilí o řešení přetrvávajících a vyvíjejících se hrozeb souvisejících s jadernými nebo jinými radioaktivními materiály.

Cíl projektu

Projekt podpoří univerzální platnost a intenzivnější a účinnější provádění úmluvy ICSANT prostřednictvím pevnějších a soudržných vnitrostátních právních rámců a důkladného budování kapacit.

Doba trvání projektu

1. července 2026 až 30. června 2029 (36 měsíců)

Zeměpisný rozsah projektu

Globální, regionální, celostátní

Projektový přístup

Tento projekt bude provádět útvar pro předcházení terorismu (TPB) Úřadu OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC) prostřednictvím svého programu pro předcházení chemickému, biologickému, radiologickému a jadernému (CBRN) terorismu a Úřad OSN pro boj proti terorismu (UNOCT) prostřednictvím globálního programu svého Střediska OSN pro boj proti terorismu (UNCCT), který je zaměřen na boj proti teroristickým činům za použití zbraní, a v úzké spolupráci s příslušnými místními kancelářemi a případně mezinárodními a nevládními organizacemi. Patří sem mimo jiné delegace Evropské unie, iniciativa týkající se středisek excelence Evropské unie pro zmírňování chemických, biologických, radiologických a jaderných rizik (EU CBRN CoE), Mezinárodní agentura pro atomovou energii (MAAE), Výzkumný institut OSN pro otázky meziregionálního zločinu a trestní spravedlnosti (UNICRI), Úřad OSN pro otázky odzbrojení (UNODA), výbor Rady bezpečnosti OSN zřízený podle rezoluce Rady bezpečnosti 1540 (2004) a jeho skupina odborníků.

Projekt bude rozdělen do dvou složek, z nichž jednu bude provádět Úřad OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC) a druhou Úřad OSN pro boj proti terorismu / Středisko OSN pro boj proti terorismu (UNOCT/UNCCT) v souladu se svými příslušnými mandáty a odbornými znalostmi. Z toho důvodu bude některé výstupy a činnosti projektu provádět UNODC a jiné UNOCT/UNCCT. V některých případech budou zapojeny oba subjekty.

Projekt bude vycházet z činností prováděných v rámci rozhodnutí Rady (SZBP) 2018/1939 ze dne 10. prosince 2018 a rozhodnutí Rady (SZBP) 2023/1187 ze dne 19. června 2023, jakož i z nástrojů, které byly v rámci těchto rozhodnutí vyvinuty. Bude probíhat v souladu se strategií EU proti šíření zbraní hromadného ničení, globální strategií zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie a Strategickým kompasem pro bezpečnost a obranu, příslušnými rezolucemi Rady bezpečnosti OSN, globální strategií OSN pro boj proti terorismu (A/RES/60/288) a dalšími rezolucemi Valného shromáždění OSN (např. A/RES/78/226). Do projektu budou začleněny stávající mezinárodní normy a standardy v oblasti lidských práv.

Projekt bude prováděn genderově citlivým způsobem, přičemž k genderovým aspektům se bude přihlížet v průběhu celého projektu. V rámci projektu se budou prosazovat genderové aspekty, do jeho metodiky bude začleněn genderový rozměr a v co největší míře budou zajištěny rovné příležitosti pro zapojení spolupracovníků ženského i mužského pohlaví do všech akcí projektu, s důrazem na přínosy začleňování státních úřednic do vnitrostátních institucí. Veškeré údaje o zpětné vazbě, shromažďované prostřednictvím průzkumů a testů prováděných před konáním seminářů a po jejich skončení, budou rozčleněny podle pohlaví, aby bylo možné v rámci projektu zachytit hledisko úřednic a podávat o něm zprávy. Údaje shromažďované a vykazované v rámci ukazatelů týkajících se projektu budou rozčleněny podle pohlaví.

Výsledky projektu

Výsledek 1: Vyšší počet států, jež zvažují přistoupení k úmluvě ISCANT, zahájí procesy směřující k přistoupení či k úmluvě přistoupí, a lepší informovanost o této úmluvě, včetně jejích příslušných lidskoprávních aspektů, a obeznámenost s ní na straně příjemců (vnitrostátní tvůrci politik a subjekty s rozhodovací pravomocí, včetně poslanců parlamentu), jakož i v rámci mezinárodních fór. Podle potřeby se využívá doplňkovost s dalšími příslušnými mezinárodními právními nástroji (Úmluva o fyzické ochraně jaderných materiálů (CPPNM), změna uvedené úmluvy (A/CPPNM), rezoluce Rady bezpečnosti OSN 1540).

Výsledek 2: Lepší vnitrostátní právní předpisy a posílení kapacity úředníků v oblasti trestního soudnictví a dalších vnitrostátních zúčastněných stran v přijímajících zemích, pokud jde o vyšetřování, stíhání a rozhodování v případech, v nichž by se uplatnila úmluva ICSANT.

Výsledek 3: Posílené politiky, praxe a postupy umožňující předcházet hrozbám ze strany nestátních aktérů, včetně teroristů, kteří pořizují, mají v držení nebo používají jaderné či jiné radioaktivní materiály, a tyto hrozby odhalovat a reagovat na ně, jakož i lepší znalost a pochopení hrozby radiologického a jaderného terorismu a jiných trestných činností souvisejících s těmito materiály.

Výsledek 4: Posílení vnitrostátní a mezinárodní spolupráce v rámci stran úmluvy a mezi nimi, včetně výměny informací, zaměřené na navržení a přijetí účinných a praktických opatření v zájmu účinného provádění úmluvy.

Výstupy a činnosti projektu

Výsledek 1: Vyšší počet států, jež zvažují přistoupení k úmluvě ISCANT, zahájí procesy směřující k přistoupení či k úmluvě přistoupí, a lepší informovanost o této úmluvě, včetně jejích příslušných lidskoprávních aspektů, a obeznámenost s ní na straně příjemců (vnitrostátní tvůrci politik a subjekty s rozhodovací pravomocí, včetně poslanců parlamentu), jakož i v rámci mezinárodních fór. Podle potřeby se využívá doplňkovost s dalšími příslušnými mezinárodními právními nástroji (Úmluva o fyzické ochraně jaderných materiálů (CPPNM), změna uvedené úmluvy (A/CPPNM), rezoluce Rady bezpečnosti OSN 1540).

Výstup 1.1: Propagování významu dosažení univerzální platnosti a účinného provádění úmluvy ICSANT prostřednictvím jejího zviditelňování a prosazování

Aktivita 1.1.1: Akce na vysoké úrovni u příležitosti 20. výročí úmluvy ICSANT (UNODC)

UNODC uspořádá a zrealizuje akci na vysoké úrovni u příležitosti 20. výročí vstupu úmluvy ICSANT v platnost (v roce 2027); spolupořadateli této akce, jež se uskuteční ve Vídni, budou EU a Kanada a akce 1) bude sloužit jako *de facto* zasedání smluvních stran a jako nepostradatelné fórum pro diskusi o celosvětovém i vnitrostátním provádění, včetně dosavadních výzev a pokroku, a o mezinárodní spolupráci v rámci úmluvy, jakož i o lidskoprávních aspektech v rámci úmluvy ICSANT a genderových hlediscích; 2) povzbudí státy, které dosud nejsou stranami úmluvy, aby zvážily přistoupení; 3) vytyčí cestu k dosažení univerzální platnosti a účinného provádění úmluvy ICSANT.

Aktivita 1.1.2: Viditelnost a prosazování akcí souvisejících s úmluvou ICSANT pořádaných jinými organizacemi a příspěvek k nim (UNODC/UNOCT)

UNODC a UNOCT/UNCCT budou v rámci svých mandátů a podle potřeby přispívat odbornými znalostmi a prosazovat úmluvu ICSANT, a to spolu s činnostmi prováděnými v rámci tohoto projektu, na příslušných mezinárodních fórech, včetně akcí týkajících se těchto záležitostí nebo pořádaných těmito subjekty:

— mezinárodní právní rámce, mimo jiné Úmluva o fyzické ochraně jaderných materiálů a její změna, rezoluce Rady bezpečnosti OSN 1540 (2004), Smlouva o nešíření jaderných zbraní;

— mezinárodní organizace, mimo jiné MAAE, Mezinárodní organizace kriminální policie (Interpol), Výzkumný institut OSN pro otázky meziregionálního zločinu a trestní spravedlnosti (UNICRI), Výzkumný institut OSN pro otázky odzbrojení (UNIDIR), Úřad OSN pro otázky odzbrojení (UNODA), Úřad OSN pro právní otázky (OLA);

— občanská společnost, včetně nevládních organizací;

— mezinárodní iniciativy, mimo jiné střediska excelence EU v oblasti CBRN, globální partnerství proti šíření zbraní a materiálů hromadného ničení, iniciativa za omezení jaderné hrozby a globální pakt OSN pro koordinaci boje proti terorismu.

Výstup 1.2: Podpora a posílení přistoupení k úmluvě ICSANT a součinnosti a doplňkovosti s dalšími příslušnými mezinárodními právními nástroji

Aktivita 1.2.1: Memoranda kabinetu (UNODC)

Na základě rozsáhlých zkušeností UNODC s přípravou memorand kabinetu, která vedla k přistoupení k úmluvě ICSANT nebo jej prosazují, vypracuje UNODC vzorové memorandum kabinetu, které bude sloužit jako reference pro státy, které přistoupení k úmluvě ICSANT zvažují. Toto memorandum bude zveřejněno na internetových stránkách UNODC. UNODC bude žádajícím státům poskytovat další pomoc prostřednictvím individuálně uzpůsobených návrhů memorand kabinetu. Tato memoranda jsou podrobné dokumenty, které se zabývají konkrétní situací a potřebami daných zemí s cílem podpořit příslušná ministerstva a další příslušné zúčastněné strany prosazující přistoupení k úmluvě ICSANT u činitelů s rozhodovací pravomocí.

Výsledek 2: Lepší vnitrostátní právní předpisy a posílení kapacity úředníků v oblasti trestního soudnictví a dalších příslušných vnitrostátních zúčastněných stran v přijímajících zemích, pokud jde o vyšetřování, stíhání a rozhodování v případech, v nichž by se uplatnila úmluva ICSANT.

Výstup 2.1: Legislativní pomoc poskytovaná žádajícím státům

Aktivita 2.1.1: Příslušná legislativní pomoc s cílem zajistit uplatňování ustanovení úmluvy ICSANT a umožnit uplatňování práva pracovníky v první linii, donucovacími orgány, státními zástupci, soudnictvím a veškerými dalšími relevantními zúčastněnými subjekty (UNODC)

UNODC bude žádajícím státům (které jsou stranami úmluvy ICSANT nebo jimi dosud nejsou) na žádost a ve vhodných případech poskytovat příslušnou legislativní pomoc prostřednictvím přezkumů dokumentace a online vnitrostátních seminářů věnovaných tvorbě návrhů, přičemž bude vycházet ze společných vzorových trestněprávních ustanovení UNODC–MAAE v oblasti boje proti jadernému terorismu, manuálu UNODC o vzájemné právní pomoci a vydávání a příručky UNODC pro vypracovávání žádostí o vzájemnou právní pomoc, osvědčených postupů zjištěných prostřednictvím souboru UNODC věnovaného vnitrostátním prováděcím předpisům k článku 2 úmluvy ICSANT, jakož i nástrojů vyvinutých UNODC podle předchozích rozhodnutí Rady a dalších doplňkových projektů.

Výstup 2.2: Posílení schopnosti vnitrostátních systémů trestního soudnictví předcházet trestným činům souvisejícím s úmluvou ICSANT, odhalovat je, potlačovat, vyšetřovat, stíhat a rozhodovat o nich

Aktivita 2.2.1: Celostátní semináře pro střediska justičního vzdělávání a odborné přípravy (UNODC)

UNODC uspořádá pět (5) celostátních seminářů ve státech, které jsou již stranami úmluvy ICSANT, jež budou určeny úředníkům působícím v oblasti trestního soudnictví ve střediscích justičního vzdělávání nebo jiných příslušných vzdělávacích střediscích s cílem posílit jejich schopnost účinně provádět úmluvu ICSANT a zvýšit o ní povědomí. Semináře budou mimo jiné vycházet z příručky o fiktivních případech souvisejících s úmluvou ICSANT a z dalších materiálů vypracovaných úřadem UNODC v rámci předchozích rozhodnutí Rady a budou uplatňovat metodiku „školení školitelů“ s cílem zajistit udržitelnost. Pokud bude vyhodnoceno, že je v určité zemi účinnější organizovat online semináře, mohl by se počet celostátních seminářů v závislosti na dostupnosti zdrojů zvýšit.

Výstup 2.3: Udržování, pravidelná aktualizace, zdokonalování a další rozvoj internetových stránek UNODC věnovaných úmluvě ICSANT

Aktivita 2.3.1: Internetové stránky úmluvy ICSANT (UNODC)

UNODC bude udržovat, pravidelně aktualizovat, zdokonalovat a dále rozvíjet uvedené internetové stránky ve všech úředních jazycích OSN. Internetové stránky úmluvy ICSANT (UNODC) (unodc.org/icsant) se staly referenčním bodem pro odborníky z praxe po celém světě, neboť obsahují všechny dostupné zdroje týkající se úmluvy, včetně její procesní historie, stavu dodržování úmluvy, analytických článků, souboru vnitrostátních prováděcích předpisů, nástrojů pro budování kapacit (včetně modulů elektronického vzdělávání) a informací týkajících se související technické a legislativní pomoci UNODC. Od jejich spuštění v září 2021 je navštívilo více než 118 000 uživatelů. Na těchto stránkách je umístěna i databáze orgánů určených v rámci ICSANT podle čl. 7 odst. 4. Kromě toho budou na internetových stránkách k dispozici nové databáze, které budou vytvořeny v souladu s novými funkcemi sekretariátu úmluvy ICSANT, jež spadají do působnosti UNODC.

Výsledek 3: Posílené politiky, praxe a postupy umožňující předcházet hrozbám ze strany nestátních aktérů, včetně teroristů, kteří pořizují, mají v držení nebo používají jaderné či jiné radioaktivní materiály, a tyto hrozby odhalovat a reagovat na ně, jakož i lepší znalost a pochopení hrozby radiologického a jaderného terorismu a jiných trestných činností souvisejících s těmito materiály.

Výstup 3.1: Posílení schopnosti smluvních stran předcházet získávání, držení nebo používání jaderného nebo jiného radioaktivního materiálu, odhalovat jej a reagovat na něj

Aktivita 3.1.1: Regionální pracovní semináře a table-top cvičení za účelem budování kapacit smluvních stran v boji proti jadernému terorismu (UNOCT)

Na základě odborných znalostí a poznatků získaných z deseti pracovních seminářů a table-top cvičení uspořádaných UNOCT/UNCCT v rámci dvou předchozích rozhodnutí Rady UNOCT/UNCCT dále zorganizuje tři regionální pracovní semináře a table-top cvičení s cílem posílit mechanismy přeshraniční spolupráce a koordinace za účelem předcházení a zamezení radiologickému a jadernému terorismu, přípravy na něj i reakce. Cvičení založená na reálných případech/scénářích budou zahrnovat týmy z více zemí (např. zpravodajské služby, celní, regulační, justiční orgány, zdravotnictví, příslušné oblasti politiky atd.) a posílí jejich schopnosti v oblastech, jako je odhalování, forenzní vědy, reakce a zmírňování radiologického a jaderného terorismu, a pomohou vnitrostátním orgánům účinně provádět úmluvu ICSANT a posílit mezinárodní spolupráci, čímž se prokáže, že je důležité být stranou úmluvy. Zaměří se rovněž na sdílení informací a vzájemnou právní pomoc, čímž se prokáže operativní hodnota úmluvy ICSANT. Stejně jako v případě obou předchozích rozhodnutí Rady bude UNOCT/UNCCT i nadále pořádat pracovní semináře a table-top cvičení ve spolupráci s příslušnými zúčastněnými stranami, včetně MAAE, Interpolu, středisek excelence EU v oblasti CBRN, Společného výzkumného střediska EU, UNICRI a Světové celní organizace (WCO). V rámci regionálních pracovních seminářů a table-top cvičení budou budovány kapacity v příslušných oblastech určených státy, které jsou stranami úmluvy, mimo jiné pokud jde o:

Boj proti radiologickému a jadernému terorismu se zaměřením na odhalování s cílem vybudovat kapacity v oblasti detekce se zaměřením na identifikaci a uplatňování osvědčených postupů pro detekci radiologických a jaderných materiálů pomocí informací a nástrojů přispívajících k budování kapacit v boji proti radiologickému a jadernému terorismu, pokud jde o řízení bezpečnosti hranic.

Boj proti radiologickému a jadernému terorismu se zaměřením na forenzní vědu s cílem vybudovat kapacity v oblasti forenzních věd zaměřené na detekci a klást přitom důraz na prokázání významu jaderné forenzní vědy, koordinaci mezi agenturami, přispění k budování kapacit v boji proti radiologickému a jadernému terorismu.

Boj proti radiologickému a jadernému terorismu se zaměřením na reakci a zmírňování s cílem vybudovat kapacity v oblasti reakce a zmírňování se zaměřením na schopnost účinně, včas a koordinovaně reagovat na teroristické incidenty zahrnující jaderný nebo jiný radioaktivní materiál jako základní prvek rámce jaderného zabezpečení.

Aktivita 3.1.2: Table-top cvičení za účelem budování kapacit smluvních stran úmluvy ICSANT, v boji proti jadernému terorismu (UNOCT)

UNODC provede dvě table-top cvičení pro státy, které jsou smluvními stranami úmluvy ICSANT, s cílem zlepšit provádění operativních aspektů úmluvy. UNODC významně přispěl k šesti table-top cvičením prováděným podle obou předchozích rozhodnutí Rady, ve většině případů jako spoluorganizátor spolu s UNOCT a dalšími partnery (např. Itálií, Mongolskem, Tádžikistánem a USA). UNODC má navíc dlouholeté zkušenosti s poskytováním dalších table-top cvičení a jiných druhů technické a operativní pomoci při budování kapacit příslušným zúčastněným stranám (včetně donucovacích orgánů, celních orgánů, úředníků v první linii apod.), pokud jde o odhalování trestných činů souvisejících s jadernými nebo jinými radioaktivními materiály, které by spadaly do oblasti působnosti úmluvy ICSANT, jejich zamezení a reakci na ně. Tato pomoc byla poskytnuta společně s odborníky útvaru správy hranic UNODC, často ve spolupráci s MAAE, Interpolem, středisky excelence EU v oblasti CBRN a dalšími mezinárodními odborníky, včetně odborníků EU. UNODC uspořádá navrhovaná table-top cvičení s těmito partnery a případně i s partnery dalšími.

Výstup 3.2 Lepší znalost a chápání hrozby radiologického a jaderného terorismu ze strany států, které jsou stranami úmluvy

Aktivita 3.2.1: Vnitrostátní prezenční kurzy odborné přípravy v oblasti boje proti radiologickému a jadernému terorismu (UNOCT)

UNOCT/UNCCT uspořádá jeden vnitrostátní kurz cílené odborné přípravy pro stát, který je smluvní stranou úmluvy, s cílem zvýšit operační účinnost úmluvy ICSANT tím, že příslušným zúčastněným stranám, mimo jiné celním orgánům, pohraniční stráži, soudcům, státním zástupcům, donucovacím orgánům, regulačním orgánům, ministerstvu obrany, ministerstvu zahraničních věcí, ministerstvu zdravotnictví, ministerstvu průmyslu, ministerstvu spravedlnosti a zpravodajským službám, předvede praktické uplatňování úmluvy prostřednictvím případových studií a praktických cvičení. V rámci tohoto kurzu bude posílena schopnost států, které jsou stranami úmluvy, uplatňovat úmluvu ICSANT, a to rovněž díky pochopení rizik a hrozeb, zlepšením schopností v oblasti připravenosti, prevence, zamezení a reakce, vypracováním protiopatření, nácvikem reakce na incidenty a posílením mezinárodní spolupráce v případě radiologického a jaderného incidentu. UNOCT/UNCCT využije rozsáhlých zkušeností ze svého portfolia odborné přípravy, v jehož rámci bylo již vyškoleno více než 1 700 úředníků.

UNOCT/UNCCT bude spolupracovat se zúčastněnými státy, které jsou stranami úmluvy, při určování vhodné odborné přípravy v oblasti boje proti terorismu, v souladu s jejich prioritami a potřebami, mimo jiné v těchto oblastech:

Vnitrostátní odborná příprava – základní kurz o radiologických a jaderných hrozbách, který pracovníkům umožní účinně reagovat na radiologickou a jadernou scénu a poskytne doporučení zásahovým složkám, aby byly schopny pracovat v prostředí, které obsahuje potenciálně nebezpečné radiologické a jaderné látky.

Vnitrostátní odborná příprava – mírně pokročilý kurz o radiologických a jaderných hrozbách, jehož součástí budou relevantní témata související s radiologickými a jadernými hrozbami. Tato odborná příprava bude zahrnovat praktickou instruktáž a cvičení a vyvrcholí realistickými scénáři zahrnujícími odhalování obchodování s radiologickým materiálem a zamezení tomuto obchodování, identifikaci radiologického nebo jaderného materiálu na místě činu a rozpoznání radiologických a jaderných rizik a důkazů.

Vnitrostátní odborná příprava – pokročilý kurz o radiologických a jaderných hrozbách, který se podrobněji zabývá radiologickými a jadernými hrozbami, se zvláštním důrazem na zařízení na radiologické rozptylování a improvizovaná jaderná zařízení.

Vnitrostátní odborná příprava – kurz o radiologických a jaderných protiopatřeních prezentující multiinstitucionální přístup, který se zaměřuje na rozvoj protiopatření proti radiologickým a jaderným hrozbám a na společnou reakci na radiologické a jaderné incidenty ze strany klíčových vnitrostátních agentur, včetně donucovacích orgánů, celních orgánů, bezpečnostních agentur, zásahových složek v první linii, zpravodajských služeb, odvětví veřejného zdraví, regulačních orgánů, průmyslu atd.

Vnitrostátní odborná příprava – kurz o ochraně kritické infrastruktury zaměřený na odvětví, která mohou být přímo napadena, jako jsou jaderné elektrárny, jaderné výzkumné reaktory, lokality obsahující rádiové zdroje, dopravní uzly, jakož i odvětví, na něž se mohou zaměřit nestátní subjekty s cílem získat citlivé a kontrolované technologie.

Výsledek 4: Posílení vnitrostátní a mezinárodní spolupráce v rámci stran úmluvy a mezi nimi, včetně výměny informací, zaměřené na navržení a přijetí účinných a praktických opatření v zájmu účinného provádění úmluvy.

Výstup 4.1: Snadnější výměna informací podle požadavků úmluvy ICSANT

Aktivita 4.1.1: Kampaň vybízející státy, které jsou stranami úmluvy ICSANT, aby určily a aktualizovaly příslušný orgán a styčné místo podle čl. 7 odst. 4 úmluvy (UNODC)

UNODC je odpovědný za přijímání a šíření oznámení o určení orgánů od států, které jsou stranami úmluvy, podle čl. 7 odst. 4. Obdržená oznámení jsou zveřejněna na internetových stránkách úmluvy ICSANT (UNODC).

UNODC bude nadále provádět kampaň zaměřenou na podněcování států, které jsou již smluvními stranami úmluvy ICSANT, aby splnily povinnost stanovenou v čl. 7 odst. 4, který vyžaduje, aby smluvní strany informovaly OSN o svých příslušných orgánech a kontaktních místech odpovědných za zasílání a přijímání informací souvisejících s úmluvou ICSANT. Kampaň vedená v rámci druhého rozhodnutí Rady svůj cíl zdárně splnila; vedla k tomu, že ke dni 11. května 2026 bylo určeno 44 nových orgánů a kontaktních míst a 18 předchozích bylo aktualizováno. Činnosti budou zahrnovat zasílání dopisů příslušným stálým misím s žádostí, aby splnily svou povinnost podle čl. 7 odst. 4; vedení dvoustranných jednání; sledování případných aktualizací předchozích určení; navrhování a provádění zlepšení, pokud jde o plnění úkolů vykonávaných podle čl. 7 odst. 4 a prosazování čl. 7 odst. 4 na příslušných fórech.

Aktivita 4.1.2: Druhé zasedání příslušných vnitrostátních orgánů a kontaktních míst v rámci úmluvy ICSANT (UNODC)

UNODC uspořádá a svolá druhé zasedání těchto příslušných orgánů a kontaktních míst ve třetím roce projektu, a sice ve Vídni (Rakousko). V návaznosti na výsledky prvního zasedání konaného ve Vídni v roce 2026 bude toto druhé zasedání mimo jiné zahrnovat simulované koordinační cvičení a školení věnované tomu, jak být účinným kontaktním místem podle čl. 7 odst. 4. Toto zasedání se zaměří na vnitrostátní kontaktní místa a další příslušné vnitrostátní zúčastněné strany.

Výstup 4.2: Cílové skupiny na regionální úrovni využívají osvědčené postupy a získané poznatky, pokud jde o připojení se k úmluvě ICSANT a její provádění, ke zvýšení účinného provádění úmluvy ICSANT a jaderného zabezpečení.

Aktivita 4.2.1: Regionální a subregionální semináře věnované vzájemnému učení za účelem sdílení osvědčených postupů a získaných poznatků, pokud jde o připojení se k úmluvě ICSANT a její provádění (UNOCT)

UNOCT/UNCCT uspořádají tři online regionální a subregionální semináře věnované vzájemnému učení, které budou určeny menšímu počtu zemí, s cílem sdílet osvědčené postupy a získané poznatky o účinném provádění úmluvy ICSANT prostřednictvím praktických případů se zaměřením na právní a operační rámce a rámce spolupráce. Výsledky seminářů budou zohledněny ve výsledném dokumentu, včetně plánů a doporučení pro posílení účinného provádění s cílem zlepšit politiky, postupy a procesy v souladu s ustanoveními úmluvy ICSANT. Tyto akce podpoří určení „regionálních šampionů“ a případně budou zahrnovat pozorovatele ze států, které dosud nejsou stranami úmluvy.